

NASZA

EURO

PROW

2/2025

ISSN 2083-4063

INCJA

Zdjęcie autorstwa Adama Andrzejewskiego wykonane w miejscowości Charbin w gminie Powidz (powiat stupecki)

EUROPEJSKI KONGRES
W POZNANIU

PODSUMOWANIE
PROW

WIELKOPOLSKI
ROLNIK ROKU

KOŁA GOSPODYŃ
WIEJSKICH

KONKURS
FOTOGRAFICZNY

KĄCIK
KULINARNY

Unia Europejska

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	3
Poznań w centrum debaty o przyszłości wsi w Europie	4-6
Wielkopolska wspiera i promuje KGW.....	7
Miliardowe wsparcie dla obszarów wiejskich.....	8-9
Najlepsi wielkopolscy rolnicy.....	10-11
Wielkanocne zwyczaje i tradycje	12-13
Kącik kulinarny	14
Kącik fotograficzny	15

Krzysztof Grabowski

Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego

Szanowni Państwo,

Od 8 do 10 maja 2025 r. Poznań był gospodarzem trzydniowego Europejskiego Kongresu Odnowy i Rozwoju Wsi. W wydarzeniu zorganizowanym w związku z polską prezydencją w Radzie Unii Europejskiej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Samorząd Województwa Wielkopolskiego uczestniczyło kilka tysięcy osób, w tym wielu zagranicznych gości. Tematem wiodącym kongresu była rola wsi we współczesnej Europie, podsumowanie zmian jakie dokonały się w ostatnich dziesięcioleciach na obszarach wiejskich krajów Wspólnoty oraz debata nad przyszłością Wspólnej Polityki Rolnej w Unii Europejskiej. Program uroczystości obfitował w wartościowe i konstruktywne dyskusje, w których wieś i jej sprawy były w samym centrum uwagi. Wydarzenie swoją obecnością uświetnił Komisarz UE ds. rolnictwa Christophe Hansen, ministrowie polskiego rządu, ministrowie rolnictwa z krajów UE, parlamentarzyści, byli prezydenci RP, samorządowcy, a także przedstawiciele świata nauki i mediów. Zachęcam Państwa do zapoznania się z relacją z kongresu, którą publikujemy na łamach naszego biuletynu.

W 2025 roku zakontraktowaliśmy ostatnie środki w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dziesięcioletni okres wdrażania tego Programu przechodzi

powoli do historii i w mojej opinii jest to historia dobrze wykorzystanej szansy przez nasz region. Świadczą o tym dane statystyczne, przykłady zrealizowanych inwestycji i przedsięwzięć oraz powszechna wśród beneficjentów opinia, że dzięki wsparciu z tego instrumentu obszary wiejskie w województwie wielkopolskim doświadczyły nie tylko znaczącego postępu cywilizacyjnego, ale stały się również miejscem współdecydowania mieszkańców o tym, jakie potrzeby należy w głównej mierze zaspokoić dzięki Funduszom Europejskim. Pod koniec 2024 roku oraz w kwietniu 2025 roku zorganizowaliśmy dwie konferencje poświęcone podsumowaniu efektów wdrażania Programu w województwie wielkopolskim.

30 marca 2025 roku odbyła się XXIV gala finałowa konkursu Wielkopolski Rolnik Roku, podczas której miałem przyjemność wręczyć statuetkę Siewcy, 10 wyróżniającym się rolnikom zgłoszonym do konkursu w 2024 roku. W tym numerze biuletynu możecie Państwo poznać nazwiska wszystkich laureatów i nominowanych. Zapraszam również do zapoznania się z artykułami, które potwierdzają, jak ważną rolę w środowiskach lokalnych odgrywają koła gospodyń wiejskich.

Życzę Państwu przyjemnej lektury.

Wydawca:

Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Al. Niepodległości 34
61-714 Poznań

Tekst i opracowanie:

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00
e-mail: ksow@umww.pl
www.wielkopolskie.ksow.pl, www.dprow.umww.pl

Opracowanie graficzne:

EGD Design
Andrzej Tokarski
www.grafikadlafirm.pl

Druk:

ZAPOL Sobczyk
Spółka Komandytowa

Poznań w centrum debaty o przyszłości wsi w Europie

Od 8 do 10 maja 2025 roku na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyło się największe wydarzenie polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Europejski Kongres Odnowy i Rozwoju Wsi zgromadził w Poznaniu czołowych europejskich polityków odpowiedzialnych za rozwój obszarów wiejskich oraz przedstawicieli świata nauki i mediów. Organizatorami kongresu były Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Fot. A. Kapuściński.

Zorganizowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi we współpracy z Samorządem Województwa Wielkopolskiego, Kongres zgromadził ponad 4500 uczestników z całej Europy.

Program trzydniowego wydarzenia podzielony był w taki sposób, aby każdego dnia poruszyć inne zagadnienia, ważne dla mieszkańców wsi. 8 maja, podczas Dnia Wielkopolski, Rozwoju Lokalnego i Młodzieży uroczystego otwarcia kongresu dokonali wiceminister rolnictwa Adam Nowak oraz reprezentujący tego dnia Samorząd Województwa Wielkopolskiego wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

- Przed kongresem są stawiane konkretne cele – przyjechaliliśmy tu po to, żeby wspólnie wypracować plany na przyszłość dla obszarów wiejskich w Europie, w Polsce i w naszym regionie. Wieś się zmienia w sposób zasadniczy, widzimy to bardzo mocno. W Wielkopolsce wdrażamy wiele programów związanych z rozwojem obszarów wiejskich, zauważamy też, że mieszkańcy miast wyprowadzają się na wieś i chcą żyć w godnych warunkach. Cały czas pracujemy nad tym, żeby żyło się im jeszcze lepiej – mówił Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Krzysztof Grabowski.

Gospodarz pierwszego dnia kongresu opowiedział również o Wielkopolskim Fenomenie Odnowy Wsi oraz był modera-

torem dyskusji „Odnowa i rozwój wsi na przykładzie regionów partnerskich Województwa Wielkopolskiego”. Podczas

Fot. A. Kapuściński.

Uroczystego otwarcia "Dnia Europy" dokonał Marek Woźniak - Marszałek Województwa Wielkopolskiego.

wydarzenia, podkreślono znaczenie kobiet i ich wpływ na rozwój obszarów wiejskich w Polsce. Na głównej sali w bloku „Kobiety w rolach głównych” prowadzonym przez dziennikarkę Radia Poznań Annę Skoczek dyskutowały: pochodząca z Wielkopolski wiceminister ds. Unii Europejskiej Magdalena Sobkowiak-Czarnecka oraz autorka bestsellerowej książki „Chłopki” Joanna Kuciel-Frydryszak. W ramach wydarzeń towarzyszących kongresowi odbył się z kolei panel pt. „Rola Kobiet w rozwoju obszarów wiejskich – jak motywować i inspirować kobiety!”, który poprowadziła Irena Wojciechowska – specjalistka do spraw promocji i aktywizacji oraz wieloletnia wiceprezes LGD Stowarzyszenie Puszcza Notecka. W swoim wystąpieniu zwróciła uwagę na rosnącą aktywność gospodyń wiejskich, będących ostoją i motorem postępu na wsi. Głos oddano także młodzieży, która debatowała w bloku pt. „Wizja rozwoju obszarów wiejskich, wyzwań edukacyjnych i kulturowych w Europie z perspektywy młodych ludzi”.

Fot. A. Kapuściński.

Jakie zmiany czekają politykę rozwoju obszarów wiejskich po 2027 roku? Podczas kongresu debatowali o tym m.in. Czesław Siekierski - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Krzysztof Hetman poseł do Parlamentu Europejskiego.

9 maja, w Dniu Europy, dyskutowano o przyszłości europejskiego rolnictwa i obszarów wiejskich. Licznie zgromadzonych gości uroczystości powitali minister rolnictwa Czesław Siekierki oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak.

Tego dnia Poznań odwiedził Christophe Hansen, Komisarz UE ds. Rolnictwa i Żywności, który przedstawił uczestnikom kongresu wizję działań, które Unia Europejska zamierza podejmować, aby w sposób zrównoważony rozwijać obszary wiejskie na Starym Kontynencie. Do dalszej dyskusji na ten temat zaproszono siedmiu ministrów rolnictwa (Włoch, Cypru, Litwy, Mołdawii, Irlandii, Hiszpanii i Polski). O promowanych zmianach w polityce rozwoju obszarów wiejskich po 2027 roku rozmawiali na scenie minister rolnictwa w rządzie RP Czesław Siekierki, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego i prezes Zarządu Związku Województw RP Olgierd

- Rozwój obszarów wiejskich to jeden z tematów, który na forum Unii Europejskiej pojawia się często i jest troską polityków oraz samorządowców. Zdajemy sobie sprawę, że wyzwania dla europejskiego budżetu koncentrować się będą wokół zabezpieczenia stabilności bezpieczeństwa i utrzymania pokoju. Nowy budżet europejski będzie tematem poważnej debaty – mówił podczas otwarcia drugiego dnia Kongresu Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego.

Fot. A. Kapuściński.

Podczas Europejskiego Kongresu Odnowy i Rozwoju Wsi Krzysztof Grabowski - Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego prezentował Wielkopolski Fenomen Rozwoju Wsi.

Dzień trzeci podczas Europejskiego Kongresu Odnowy i Rozwoju poświęcony był Polsce. Adam Nowak - Wiceminister Rolnictwa i Rozwoju Wsi moderował panel dot. "Oceny stanu wsi z perspektywy regionów".

Geblewicz oraz poseł do Parlamentu Europejskiego i Członek Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w PE Krzysztof Hetman. Dużą uwagę poświęcono dobrym praktykom rozwoju obszarów wiejskich, m.in. we francuskiej Bretanii, hiszpańskiej Kastylii, czy niemieckiej Turynii. Na zakończenie dnia w bloku zatytułowanym „Poza dużymi miastami” swoimi spostrzeżeniami i doświadczeniami wymieniali się byli prezydent RP Bronisław Komorowski, obecny minister rolnictwa Czesław Siekierki oraz byli minister rolnictwa - pochodzący z Wielkopolski Stanisław Kalemba, rektor SGGW w Warszawie prof. dr hab. Michał Zasada oraz łowczy krajowy i były wicemarszałek sejmu RP Eugeniusz Grzeszczak.

Ostatni dzień kongresu nazwano Dniem Polski i główną uwagę poświęcono historii akcesji naszego kraju do Unii Europejskiej, przeobrażeń w polskim rolnictwie oraz przyszłym kierunkom zmian na obszarach wiejskich w Polsce. O ocenę bilansu „20 lat polskiej wsi w Unii Europejskiej” poproszono byłego prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, ministra technologii i rozwoju Krzysztofa Paszyka, ministra Czesława Siekierskiego, posła Andrzeja Grzyba, Dyrektora Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego prof. dr hab. Pawła Swaniewicza oraz prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktora Szmulewicza. Następnie debatowano o stanie polskiej wsi z perspektywy regionów. Głos w dyskusji zabrali m.in. marszałkowie województwa mazowieckiego – Adam Struzik oraz kujawsko-pomorskiego – Piotr Całbecki, wicemarszałek Krzysztof Grabowski, prezes ARiMR Wojciech Legawiec, prezes Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów Ireneusz Niewiarowski oraz przewodniczący Związku Gmin Wiejskich Stanisław Jastrzębski.

Bogate merytorycznie panele dyskusyjne i wystąpienia uzupełniały dodatkowe atrakcje przygotowane przez organizatorów.

W jednej z hal MTP Poznań stworzono przestrzeń wystawieniową, na której zaprezentowały się wszystkie polskie województwa. Nie zabrakło akcentów muzycznych i kulinarnych. Swoje stoiska przygotował również Samorząd Województwa Wielkopolskiego we współpracy z producentami zdrowiej, regionalnej żywności. Uczestnicy mogli zaczerpnąć aktualnych informacji w punktach informacyjnych przygotowanych przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi UMWW, Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Wielkopolskie Samorządowe Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku. Na stoisku przez trzy dni odbywały się warsztaty pszczelarskie.

Christophe Hansen - komisarz UE ds. Rolnictwa i Żywności uczestniczył wraz z Europejskimi Ministrami Rolnictwa w panelu poświęconym przyszłości rolnictwa i rozwoju wsi.

Wielkopolska wspiera i promuje KGW

Samorząd województwa organizuje konkursy o tematyce kulinarnej, w których chętnie uczestniczą członkinie kół gospodyń wiejskich. W okresie poprzedzającym Wielkanoc 2025 roku odbyły się dwie tego typu inicjatywy.

Koła gospodyń wiejskich odgrywają bardzo ważną rolę w społecznościach lokalnych. Poprzez szereg wydarzeń integrują i aktywizują mieszkańców, dbają o kultywowanie tradycji, obrzędów i zwyczajów regionalnych. Angażują się również w działalność społeczną, dzieląc się z mieszkańcami cenną wiedzą i doświadczeniem. Samorząd Województwa Wielkopolskiego przeznacza z roku na rok coraz więcej środków na realizację inicjatyw promujących KGW i zachęcających do tworzenia nowych kół – podkreśla wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

22 marca w Pile odbyła się druga edycja „Konkursu z Jajem na Potrawę i Palmę Wielkanocą”. Udział w tym niezwykle barwnym wydarzeniu wzięło aż 130 kół gospodyń wiejskich z różnych części naszego regionu. Najlepszą palmę w ocenie jury przygotowało KGW w Kuźnicy Trzcińskiej z gminy Trzcinica, II miejsce uzyskało KGW Podróżnianki w Podróżnej z gminy Krajenka, a trzecie KGW w Zębowie „Równi Sobie” z gminy Lwówek.

W kategorii potraw słodkich zwyciężyło „Jajko niespodzianka” KGW z Pobórki Wielkiej, przed „Królową na jajecznym wypasie” autorstwa KGW Szetlew „Makowianki” z gminy Zagórów oraz „Słodkimi Kurczakami na zielonej trawce” od KGW Starkowo z gminy Gostyń. W kategorii potraw wytrawnych, pierwsze miejsce przypadło w udziale KGW Kownatki w Kownatach z gminy Wilczyn za potrawę „Gęś z jajem z faszerowanymi jabłkami”, drugie KGW w Cekowie „Cekowianki Swojaki” z gminy Ceków-Kolonia za „Olenderski klops z jajem i prażokami”, a trzecie KGW w Podlesiu Wielkopolskim z gminy Oborniki za „Galart – Galaretę – Zimne Nóżki”. Łącznie nagrodzonych i wyróżnionych było 30 kół, które otrzymały nagrody pieniężne.

Finał trzeciej edycji konkursu „Tarcie Chrzanu w Chrzanie – Wielkopolskie Tradycje Wielkanocne” odbył się z kolei

Fot. B. Zalas.

W Pile w konkursie na najlepszą potrawę z jajem rywalizowały koła gospodyń wiejskich z całej Wielkopolski.

5 kwietnia w położonej na terenie gminy Żerków miejscowości Chrzan. Uczestniczyło w nim 110 KGW. Samorząd województwa przygotował dwie konkurencje, w których prowadzone było współzawodnictwo. Wszechstronne umiejętności potwierdziło KGW w Kuźnicy Trzcińskiej, popisując się wynikiem 2,3 kg chrzanu utartego ręcznie w trzy minuty. Na drugim miejscu uplasowało się KGW Twardów (gmina Kotlin) z masą chrzanu o wadze 2,132 kg a na trzecim KGW Leśnictwo (gmina Kawęczyn) z wagą 2,106 kg. Bardzo wysoki poziom towarzyszył też zmaganiom na najlepszą potrawę z chrzanem. Kapituła konkursowa nagrodziła I miejscem „Chrzanową euforię”, czyli rolady z boczkiem pod chrzanową chmurką autorstwa KGW Kolonia Obory. Drugie miejsce przyznano „Zupie chrzanowej z grzankami”, którą zaproponowało KGW w Kwilczu „Kwilecka Wiaruchna”. Trzecie miejsce zajęły z kolei panie z KGW Murzynowo Leśne za swój „Żurek na zakwasie z chrzanem, suszonymi grzybami i białą kielbasą”. Nagrody pieniężne w konkursie otrzymało łącznie 46 KGW. Wyróżnienia ufundowane zostały ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2014-2020.

Fot. P. Chudziak.

Fot. P. Chudziak.

Ponad 100 Kół Gospodyń Wiejskich zgłosiło udział w wielkanocnym konkursie kulinarnym w tarcu chrzanu na czas, który tradycyjnie już odbył się w Chrzanie.

Miliardowe wsparcie dla obszarów wiejskich

Samorząd Województwa Wielkopolskiego zorganizował dwie konferencje podsumowujące 10-letni okres wdrażania PROW 2014-2020. W grudniu 2024 r. odbyło się spotkanie z udziałem wiceministra rolnictwa i rozwoju wsi Stefana Krajewskiego, poświęcone efektom realizacji inicjatywy LEADER, natomiast 1 kwietnia 2025 r. w szerokim gronie beneficjentów i przedstawicieli instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie PROW podsumowano pozostałe działania finansowane przy udziale samorządu regionalnego.

Fot. A. Kapuściński.

W podsumowaniu 10-letniego okresu wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wzięło udział blisko 200 osób. Zaproszenie do udziału skierowane było do przedstawicieli samorządów gminnych i powiatowych, które miały możliwość korzystać ze wsparcia ze środków UE.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 to największy instrument pomocowy adresowany do mieszkańców wsi, samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw działających na terenach wiejskich. Źródłem finansowania tego programu są środki Unii Europejskiej pochodzące z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz wprowadzonego na skutek pandemii COVID Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności, który umożliwił szerszą realizację inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Realizacja PROW 2014-2020 wydłużonego o 2 lata na skutek pandemii COVID dobiega końca.

W kwietniu 2025 roku, zakontraktowane zostały ostatnie środki z tego programu z przeznaczeniem na wsparcie zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Umożliwia to podsumowanie całej perspektywy finansowej, w ramach której na obszary wiejskie w Wielkopolsce popłynęło wsparcie finansowe o wartości ponad 1 miliarda złotych. To efekt przeszło 3270 zawartych umów z beneficjentami. Ponad dwie trzecie z przyznanych im środków trafiło na wsparcie podstawowych usług i odnowy wsi na obszarach wiejskich, z którego korzystały samorządy lokalne.

- Zmodernizowane i bezpieczne drogi, niezwykle kosztowne inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, wyremontowa-

ne i rozbudowane świetlice wiejskie, targowiska umożliwiające dogodny handel produktami rolnymi prosto z pola oraz ocalone przed zniszczeniem zabytkowe obiekty to najważniejsze efekty projektów, które z powodzeniem udało się zrealizować w województwie wielkopolskim dzięki funduszom z PROW 2014-2020. Dzięki wdrażaniu oddolnych inicjatyw lokalnych kierowanych przez społeczność w regionie powstało ponad 2000 nowych miejsc pracy – zauważa gospodarz obu konferencji, wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Dzięki wsparciu UE w Wielkopolsce udało się oddać do użytku ponad 400 km wybudowanych lub przebudowanych odcinków dróg lokalnych, ponad 500 km wybudowanych lub zmodernizowanych odcinków sieci wodociągowych i kanalizacji. Zrealizowanych zostało 69 projektów obejmujących inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne i kształtowanie przestrzeni publicznej, 16 zabytków ocalono przed zniszczeniem, z powodzeniem zmodernizowano lub wybudowano 14 targowisk. Z możliwości wsparcia finansowego w ramach PROW 2014-2020 skorzystało 205 gmin i 21 powiatów województwa wielkopolskiego. Za sprawą realizacji projektów dofinansowanych z PROW 2014-2020 wielkopolska wieś nie tylko wypiękniała, ale stała się miejscem nowoczesnym, bezpiecznym i atrakcyjnym do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Fot. A. Kapuściński.

11 grudnia 2024 r. w Sali sesyjnej Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu odbyło się podsumowanie wdrażania inicjatywy LEADER w ramach PROW 2014-2020. Gościem wydarzenia był wiceminister rolnictwa Stefan Krajewski.

Marszałek Grabowski, sprawujący w imieniu Zarządu Województwa Wielkopolskiego bezpośredni nadzór nad wdrażaniem PROW, pogratulował beneficjentom Programu skuteczności w pozyskiwaniu środków i podkreślił, że dystrybucja unijnych środków umożliwiła równomierny rozwój wielkopolskich terenów wiejskich, od północy po południe oraz od zachodu po wschód.

Konferencje były okazją do zaprezentowania i omówienia wszystkich działań, na które przeznaczono wsparcie finansowe w minionej perspektywie budżetu unijnego. Doświadczeniami z perspektywy całego kraju podzielili się przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, natomiast podsumowań na poziomie regionalnym dokonały Izabela Mroczek – Dyrektor Departamentu PROW UMWW oraz Anna Jakubowska, jej zastępczyni.

- Na obszarach wiejskich w ostatnich latach wiele się dzieje za sprawą zaangażowania społeczności lokalnych, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, organizacji pozarządowych. Ten duży potencjał ludzki wpływa na efektywny i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Podejście LEADER pokazuje, że regionalne finansowanie pomysłów, które wykują się w środowiskach lokalnych jest często skuteczniejsze niż pomoc udzielana z poziomu centralnego. Bardzo się cieszę, że województwo wielkopolskie, jako jeden z dziesięciu regionów w kraju, zdecydowało się na wielofunduszowe wsparcie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – podkreślił podczas grudniowej konferencji wiceminister rolnictwa Stefan Krajewski.

Podsumowanie PROW 2014-2020 w gronie beneficjentów tego programu, które odbyło się 1 kwietnia 2025 r. zostało zwieńczone uroczystym wręczeniem wyróżnień samorządom najaktywniej zabiegającym o fundusze unijne. W tym zaszczytnym gronie znalazł się Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki oraz gminy Ceków-Kolonia, Czempiń, Grodziec, Lwówek, Przygodzice, Wągrowiec i Wolsztyn. Pamiątkowe tablice z wyróżnieniami wręczyli reprezentujący MRIRW dyrektor Departamentu Działania Delegowanych Łukasz Tomczak, wicemarszałek Krzysztof Grabowski oraz dyrektor Izabela Mroczek.

- Efektywne wsparcie obszarów wiejskich, umożliwiające ich zrównoważony rozwój z uwzględnieniem specyfiki i różnic występujących w różnych częściach naszego kraju to wyzwanie, przed którym stanęły samorządy województw, wdrażając Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Z perspektywy czasu można stwierdzić, że wywiązały się z tego zadania bardzo dobrze, czego dowodem są nie tylko statystyki, ale i konkretne przykłady zrealizowanych zadań. Województwo Wielkopolskie jest tego najlepszym dowodem. Gospodarne i skrojone na miarę potrzeb wydatkowanie każdej złotówki to wasza domena – powiedział dyrektor Łukasz Tomczak.

Fot. A. Kapuściński.

W gronie wyróżnionych beneficjentów PROW 2014-2020 znalazła się Gmina Grodziec. Na zdjęciu od lewej: Łukasz Tomczak – dyrektor Departamentu WPR MRIRW, Rafał Gil – sekretarz gminy, Izabela Mroczek – dyrektor Departamentu PROW UMWW, Mariusz Woźniak – wójt oraz Krzysztof Grabowski – Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego.

Najlepsi wielkopolscy rolnicy

Samorząd Województwa Wielkopolskiego rozstrzygnął XXIV edycję konkursu Wielkopolski Rolnik Roku. 31 marca 2025 r. podczas gali finałowej, statuetki Siewcy za rok 2024 odebrali właściciele 10 gospodarstw rolnych. Nagrodzeni rolnicy wyróżniają się pod względem efektywności, innowacyjności oraz ekologii.

Fot. A. Kapuściński.

Statuetki siewcy trafiły do rąk 10 wielkopolskich rolników.

Blisko dwa tysiące osób zgromadzonych w niedzielne popołudnie na Sali Ziemi MTP w Poznaniu mogło oklaskiwać gospodarzy będących elitą wielkopolskiego rolnictwa. Już po raz 24 kapituła konkursu Wielkopolski Rolnik Roku przyznała statuetki Siewcy i nagrody finansowe dziesięciu laureatów. W 24 letniej historii do konkursu zgłoszonych zostało prawie 1,5 tysiąca rolników.

W 2024 roku wzięło w nim udział 51 gospodarstw z niemal wszystkich powiatów województwa. Ocena kandydatur polega nie tylko na weryfikacji zgłoszeń, ale również na wizytacji w gospodarstwach. W ten sposób kapituła ma pewność, że dokonuje słusznego wyboru i przyznaje nominacje, a następnie z grona nominowanych wybiera 10 laureatów. Poziom tegorocznego konkursu był tak wysoki, że zdecydowano się wręczyć aż 22 nominacje.

- Idea nagradzania rolników w tak uroczystej formie, jak ma to miejsce w Wielkopolsce, jest czymś unikatowym w skali kraju. Jesteśmy dumni z ponad dwudziestoletniej historii konkursu, która cieszy się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców naszego regionu. Co rok gościśmy na gali przedstawicieli innych województw i spotykamy się z ich pochlebnymi opiniami o tym przedsięwzięciu. Tytuł Wielkopolskiego Rolnika Roku ma swoją renomę. W tym elitarnym gronie znajdują się gospodarstwa i rolnicy, którzy są

chlubą naszego regionu – przyznaje wicemarszałek Krzysztof Grabowski, gospodarz marcowej uroczystości.

- Oprócz oceny merytorycznej kapituła zwraca uwagę na zaangażowanie społeczne gospodarzy i ich rodzin. Często poszczególni domownicy są strażakami Ochotniczych Straży Pożarnych czy udzielają się w ramach Kół Gospodyń Wiejskich i innych lokalnych inicjatywach. Ważny jest także aspekt troski i poszanowania środowiska naturalnego, które jest nieodłączne związane z rolnictwem. W rezultacie o końcowym wyniku decyzją najdrobniejsze detale – mówi prof. Grzegorz Skrzypczak, Przewodniczący Kapituły Konkursowej – dodaje prof. Grzegorz Skrzypczak, przewodniczący kapituły konkursowej.

Na laureatów konkursu Wielkopolski Rolnik Roku czekała w tym roku dodatkowa nagroda, ufundowana przez posła do PE Krzysztofa Hetmana. Zwycięzcy konkursu otrzymali zaproszenie do Brukseli, podczas którego będą mogli zwiedzić siedziby władz Unii Europejskiej. Europejski kontekst gali podkreślił film promujący efekty wdrażania w Wielkopolsce unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Materiał został sfinansowany ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Uroczystości towarzyszyły również atrakcje muzyczne: występ finalisty 15. Edycji „The Voice of Poland”, mieszkanka gminy Stare Miasto Mikołaja Przybylskiego oraz koncert zespołu Enej.

Nominowani i laureaci^(*) XXIV edycji konkursu Wielkopolski Rolnik Roku

	Imię i nazwisko	Kategoria	Adres gospodarstwa	Gmina	Powiat
1.	Michał Jęskowiak	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Wijewo	Wijewo	leszczyński
2.	Łukasz Waliński	Inne dziedziny działalności rolniczej	Ryczywół	Ryczywół	obornicki
3.	Beata i Marcin Majnert	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Kruczyn	Nowe Miasto nad Wartą	średzki
4.	Agnieszka i Karol Kasprzak	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Moskurnia	Koźminek	kaliski
5.	Weronika i Hubert Grzelka	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Gorzyczki	Czempiń	kościański
6.	Krystian Jeżewski	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Chlewo	Grabów nad Prosną	ostrzeszowski
7.	Agnieszka i Leszek Piętka	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Błonice	Rzgów	koniński
8.	Jan Jerczyński	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Trzebień	Łęka Opatowska	kępiński
9.	Aneta i Błażej Szczeciński	Inne dziedziny działalności rolniczej	Królików Czwarty	Grodziec	koniński
10.	Agnieszka i Tomasz Pradelscy	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Sierniczki Małe	Ostrowite	śłupecki
11.	Sławomir Studziński	Inne dziedziny działalności rolniczej	Jarocin	Jarocin	jarociński
12.	Mirosław Wilczyk	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Sroczewo	Książ Wielkopolski	śremski
13.	Dariusz Gąszczak	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Łęka Opatowska	Łęka Opatowska	kępiński
14.	Grzegorz Sękowski	Produkcja ogrodnicza	Biskupice Wielkopolskie	Pobiedziska	poznański
15.	Marcin Wojciechowski	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Szczepankowo	Ostrowiec	szamotulski
16.	Edyta i Piotr Król	Produkcja ogrodnicza	Tłokinia Kościelna	Opatówek	kaliski
17.	Jarosław Łukasz Nowak	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Zalesie Wielkie	Kobylin	krotoszyński
18.	Jarosław Niedziela	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Rokutów	Pleszew	pleszewski
19.	Artur Molski	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Dobrzyca	Dobrzyca	pleszewski
20.	Hanna i Grzegorz Szyler	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Tarnówko	Połajewo	czarnkowsko-trzaniecki
21.	Anna Karbowa i Michał Karbowy	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Smulsko	Przykona	turecki
22.	Tadeusz Jokiel	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Wroniawy	Wolsztyn	wolsztyński

*- laureaci zostali wyróżnieni w tabeli poprzez pogrubienie

Wielkanocne zwyczaje i tradycje

We współpracy z kołami gospodyń wiejskich i Wielkopolskim Samorządowym Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w województwie wielkopolskim zorganizowała cykl warsztatów rękodzielniczych i kulinarnych dla mieszkańców obszarów wiejskich. Spotkania odbyły się w pięciu miejscowościach na przełomie marca i kwietnia 2025 r.

Źródło: Archiwum UMWW

Warsztaty w Krzykosach w powiecie średzkim.

Wielkanoc to czas nie tylko bogatych przeżyć duchowych, ale również okres, w którym pielęgnowane są tradycje, zwyczaje i obrzędy przekazywane z pokolenia na pokolenie. Szczególna w tym rola i zasługa mieszkańców obszarów wiejskich, a zwłaszcza kół gospodyń wiejskich, które podejmują szereg działań, aby upowszechniać i przekazywać wiedzę i wartości wśród młodszych mieszkańców wsi.

Z tego względu, w okresie poprzedzającym Święto Zmartwychwstania Pańskiego, Samorząd Województwa Wielkopolskiego zrealizował cykl warsztatów w pięciu miejscowościach naszego regionu, skierowanych do lokalnych społeczności. Spotkania organizowane we współpracy z KGW w Sobótce (pow. ostrowski), Krzykosach (pow. średzki), Hucie (pow. czarnkowsko-trzeciecki), Szkaradowie (pow. rawicki) oraz Żychlinie (pow. koniński) umożliwiły całym rodzinom wymianę wiedzy i praktyczną naukę wykonania ozdób, palm, pisanek oraz tradycyjnych potraw wielkanocnych. W przygotowaniu warsztatów aktywnie uczestniczyło Wielkopolskie Samorządowe Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku.

i młodzieży – które pokazuje, że tradycje naszych przodków są wciąż żywe i będą przekazywane dalej – mówi wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

Cykl spotkań rozpoczął się 22 marca 2025 r. W budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzykosach odbyły się warsztaty zorganizowane przez Koło Gospodyń Wiejskich w Krzykosach.

Źródło: WSCRW w Sielinku

Warsztaty w Hucie w gminie Czarnków.

- Przedświąteczne spotkania były nie tylko okazją do przekazywania wiedzy o wielkanocnych zwyczajach, ale także do wspólnego tworzenia dekoracji, potraw i dzielenia się pasją. Cieszy mnie ogromne zaangażowanie mieszkańców – zwłaszcza dzieci

Źródło: WSCRW w Sielinku.

Warsztaty w Szkaradowie w powiecie rawickim.

Uczestnicy, pod okiem twórczyni ludowej Jadwigi Anioły, mieli możliwość własnoręcznego wykonania tradycyjnych ozdób i dekoracji wielkanocnych – w tym efektownych pajaków ze słomy oraz barwnych kraszanek z jaj gęsich.

Kolejne warsztaty, adresowane były do mieszkańców Sobótki w gminie Ostrów Wielkopolski. 3 kwietnia 2025 r. w miejscowej sali wiejskiej zgromadziło się blisko 70 osób, które w wiosennej atmosferze chciały w twórczy i ciekawy sposób przygotować się do nadchodzących świąt, własnoręcznie wykonując ozdoby, takie jak barwne wianki wielkanocne, delikatne cudowstążki, kreatywne stroiki, zajączki z naturalnych materiałów oraz ozdobne jajka wykonane techniką decoupage.

W pierwszy weekend kwietnia, w centrum wielkanocnej twórczości zamieniła się sala wiejska w Hucie w gminie Czarnków. Z inicjatywy Koła Gospodyń Wiejskich „HutaWianki” odbyły się tam dwudniowe warsztaty tematyczne, które przyciągnęły zarówno miłośników gotowania, jak i pasjonatów rękodzieła. W sobotę, 5 kwietnia 2025 roku, uczestnicy zgłębiali tajniki przygotowywania tradycyjnych mazurków – kruchych, kolorowych wypieków, które od lat zdobią świąteczne stoły. Dzień później nadszedł czas na twórczą zabawę z dekoracjami – pod czujnym okiem pań z KGW powstawały barwne palmy, świąteczne wianki i jajka ozdobiane techniką decoupage.

Warsztaty zagościły również do połudnowiowo-zachodniej Wielkopolski. 6, 7 i 9 kwietnia 2025 roku w sali wiejskiej w Szkaradowie, panie z miejscowego KGW zorganizowały spotkania, podczas których uczestnicy przygotowali naturalne wianki wielkanocne, palmy oraz uczyli się zdobić porcelanę tradycyjnym wzorem hazackim.

9 kwietnia w murach Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Żychlinie odbyło się ostatnie spotkanie, wieńczące cały pro-

jekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach KSOW. Wydarzenie zgromadziło dzieci w różnym wieku – zarówno przedszkolaki, jak i uczniów starszych klas. Każdy uczestnik z ogromnym zaangażowaniem tworzył własnoręczne ozdoby świąteczne. Zajęcia podzielono na trzy grupy tematyczne, w zależności od wieku i poziomu trudności. Najmłodszy z radością szyli uroczę wielkanocne zajączki ze skarpet, ucząc się przy tym prostych technik manualnych. Starsze dzieci przygotowywały wyjątkowe stroiki świąteczne – jedni tworzyli klasyczne kompozycje z wiosennymi akcentami, inni wykonywali dekoracje z pisanek umieszczonych na drewnianych podstawkach.

We wszystkich warsztatach wzięło udział łącznie ponad 450 osób. Organizatorzy zadbali o to, aby nikt nie wyszedł z tych spotkań głodny i ufundowali poczęstunek, nawiązujący do potraw charakterystycznych dla Świąt Wielkiej Nocy.

Źródło: WSCRW w Sielinku.

Warsztaty w Żychlinie w powiecie konińskim.

Szparagi na piersi kurczaka w sosie beszamelowym

Gmina Przemęt słynie w regionie z upraw szparaga. 15 czerwca 2025 r. podczas uroczystości w Mochach dofinansowanej przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego Przemęt uzyska tytuł Szparagowej Stolicy Polski. Zapraszamy wszystkich miłośników tego zdrowego warzywa do odwiedzenia Ziemi Przemęckiej, a tym, którzy nie będą mogli uczestniczyć w tegorocznym Świącie Szparaga polecamy własnoręczne przygotowanie potrawy na podstawie przepisu otrzymanego od Koła Gospodyń Wiejskich w Przemęcie.

Składniki na jedną porcję dania:

- ok. 300 g fileta z piersi kurczaka
- 500 g białych szparagów
- 3 ziemniaki
- 1 marchewka
- 3 plastry boczku wędzonego
- kawałek sera mozzarella

Składniki na sos:

- łyżka masła
- łyżka mąki
- 10 g sera mozzarella
- sól
- cukier
- pieprz
- sok z cytryny
- 3 łyżki śmietanki 30%

PRZYGOTOWANIE:

Obrane szparagi ugotować w osolonej wodzie z odrobiną cukru. W drugim garnku ugotować obraną marchew z ziemniakami (po ugotowaniu zrobić z nich puree). Filet z piersi kurczaka umyć, osuszyć i przyprawić solą, pieprzem i papryką. Mięso usmażyć na patelni grillowej lub na grillu. W piekarniku upiec boczek na chipsy. Przygotować sos beszamelowy. Zrumienić łyżkę masła, dodać łyżkę mąki i zrobić zasmażkę,

dodać 10 g sera mozzarella, przyprawić solą, cukrem, pieprzem i cytryną do smaku. Dodać trzy łyżki śmietanki 30% i mieszać do uzyskania aksamitnej konsystencji. Na talerzu ułożyć ciepłe puree, na to położyć zgrillowane mięso, ugotowane szparagi i całość polać sosem beszamelowym. Dodać ser mozzarella i na koniec udekorować chipsem z boczku.

„Szewc bez butów chodzi” - zdjęcie autorstwa Małgorzaty Kolasy wykonane w miejscowości Dziekanówice w gminie Łubowo w powiecie gnieźnieńskim), nagrodzone I miejscem w kategorii „Jak Wielkopole dbają o tradycję?”.

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00, e-mail: ksow@umww.pl
www.wielkopolskie.ksow.pl, www.dprow.umww.pl

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

Unia Europejska

**SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.